

You create business We deliver solutions

Newsletter

8 Μαΐου 2019

«Προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων» Ν. 4608/2019 (ΦΕΚ Α' 66)

Με το Ν. 4608/2019 τροποποιείται το θεσμικό πλαίσιο των στρατηγικών επενδύσεων, με σκοπό την προσέλκυση μεγάλων και με ποιοτικά χαρακτηριστικά επενδύσεων σε όλους τους στρατηγικούς τομείς της οικονομίας, με ασφάλεια δικαίου, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα για τους επενδυτές, τη Διοίκηση και την οικονομία.

Οι βασικές καινοτομίες του νέου θεσμικού πλαισίου συνοψίζονται στα εξής:

- Οι Στρατηγικές Επενδύσεις καταλαμβάνουν περισσότερους κλάδους της οικονομίας.
- Προβλέπονται ενισχυμένα κίνητρα ιδίως στη βιομηχανία και στην Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D).
- Παρέχεται η δυνατότητα αξιοποίησης ακινήτων που ανήκουν στο Δημόσιο και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (με εξαίρεση τα ακίνητα που ανήκουν στο ΤΑΙΠΕΔ ή στο Υπερταμείο) για την πραγματοποίηση επ' αυτών Στρατηγικών Επενδύσεων από ιδιώτες.
- Οι Στρατηγικές Επενδύσεις κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τα παρεχόμενα κίνητρα.
- Εξειδικεύονται τα κριτήρια υπαγωγής και αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων.
- Θεσπίζεται διαδικασία οργανωμένης ψηφιακής διαβούλευσης.
- Επιταχύνεται η αδειοδοτική διαδικασία.
- Θεσπίζεται η υποχρεωτική κατάρτιση Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Διοίκησης και του φορέα επένδυσης με δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα αδειοδότησης και υλοποίησης της επένδυσης.
- Εισάγεται η δυνατότητα επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν από την ερμηνεία και την εφαρμογή του Μνημονίου Συνεργασίας με τον θεσμό της Διαιτησίας.
- Θεσπίζεται διαδικασία ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης και διαδικασία επιβολής κυρώσεων σε περιπτώσεις αδράνειας εκ μέρους του επενδυτή.

Ειδικότερα:

Στρατηγικές Επενδύσεις

Ως στρατηγικές χαρακτηρίζονται οι επενδύσεις, οι οποίες λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή και την τοπική οικονομία, μπορούν να επιφέρουν ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα σημαντικής έντασης για την αύξηση της απασχόλησης, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας, με κύρια χαρακτηριστικά την εξωστρέφεια, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον καθολικό σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Οι στρατηγικές επενδύσεις διακρίνονται ανάλογα με τα παρεχόμενα κίνητρα στις ακόλουθες κατηγορίες: «Στρατηγικές Επενδύσεις 1», «Στρατηγικές Επενδύσεις 2», «Εμβληματικές Επενδύσεις», «Στρατηγικές Επενδύσεις ταχείας αδειοδότησης», «Αυτοδίκαια εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις».

Επενδυτικά Κίνητρα

Τα επενδυτικά κίνητρα που παρέχονται με το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις στρατηγικές επενδύσεις είναι τα εξής:

— Κίνητρα χωροθέτησης

- i. Προβλέπεται η δυνατότητα κατάρτισης Ειδικών Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) επί καταρχήν ενιαίων εκτάσεων, ενώ μόνο κατ' εξαίρεση και υπό προϋποθέσεις και επί μη ενιαίων εκτάσεων.
- ii. Ειδικά για τις Εμβληματικές Επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης του ΕΣΧΑΣΕ με συντελεστή δόμησης 0.6.
- iii. Προβλέπεται η δυνατότητα πραγματοποίησης αναγκαστικών απαλλοτριώσεων ή σύστασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων, υπό την προϋπόθεση ότι η απαλλοτριούμενη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό εκτάσεων μεγαλύτερο του 3% της συνολικής έκτασης υλοποίησης της επένδυσης.

— Φορολογικά κίνητρα

- i. Το κίνητρο σταθεροποίησης του φορολογικού συντελεστή παρέχεται σε όλες τις Στρατηγικές Επενδύσεις ανεξαρτήτως κατηγορίας.
- ii. Προβλέπεται η δυνατότητα φορολογικής απαλλαγής που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής συνιστά ισόποσο αποθεματικό και υπολογίζεται κλιμακωτά. Ο φορέας επένδυσης μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης φορολογικής απαλλαγής μέσα 15 φορολογικά έτη και όχι σε διάστημα μικρότερο των 3 φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης του κινήτρου.
- iii. Θεσπίζεται η δυνατότητα επιτάχυνσης των φορολογικών αποσβέσεων των παγίων που έχουν ενταχθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο επένδυσης με προσαύξηση των οικείων συντελεστών κατά ποσοστό 100%. Ο τελικός προσαυξημένος συντελεστής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% σε περίπτωση που ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του 20%.
- iv. Ειδικά για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, οι αποσβέσεις των μηχανημάτων και του μηχανολογικού εξοπλισμού εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, προσαυξημένες κατά ποσοστό 30%.

— Κίνητρο ταχείας αδειοδότησης

Οποιασδήποτε απαιτούμενη άδεια, έγκριση ή γνωμοδότηση για την εγκατάσταση ή λειτουργία Στρατηγικής Επένδυσης εκδίδεται εντός της προθεσμίας 45 ημερολογιακών ημερών που εκκινεί από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού φακέλου από τον φορέα της επένδυσης. Η αδειοδοτούσα αρχή εξετάζει την τυπική και ουσιαστική πληρότητά του και μπορεί εντός 15 ημερολογιακών ημερών και μία μόνο φορά να αιτηθεί συμπληρωματικά στοιχεία, οπότε η προθεσμία αναστέλλεται και αρχίζει και πάλι από την κατάθεσή τους. Σε κάθε περίπτωση, η παραπάνω προθεσμία των 45 ημερών δεν παρεκτείνεται.

Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της παραπάνω προθεσμίας, παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης να εκδώσει ή να απορρίψει αιτιολογημένα τη σχετική άδεια.

— Κίνητρα ενίσχυσης δαπανών

Παρέχονται ενισχύσεις με τη μορφή επιχορήγησης, που συνίστανται στην παροχή χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών. Συγκεκριμένα:

- i. Ενίσχυση για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και ατόμων με αναπηρία, η οποία, αθροισόμενη με τυχόν άλλες κρατικές ενισχύσεις, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ΕΥΡΩ 5 000 000 ανά επενδυτικό σχέδιο.
- ii. Ενίσχυση για έργα Έρευνας και Ανάπτυξης, η οποία, αθροισόμενη με άλλες τυχόν κρατικές ενισχύσεις, δεν μπορεί να υπερβαίνει (α) για έργα που αφορούν κυρίως τη βιομηχανική έρευνα τα ΕΥΡΩ 20 000 000 ανά επενδυτικό σχέδιο, (β) για έργα που αφορούν κυρίως πειραματική ανάπτυξη τα ΕΥΡΩ 15 000 000 ανά επενδυτικό σχέδιο και (γ) για μελέτες σκοπιμότητας και προετοιμασίας ερευνητικών δραστηριοτήτων τα ΕΥΡΩ 7 500 000 ανά επενδυτικό σχέδιο.

Προϋποθέσεις υπαγωγής και κίνητρα ανά κατηγορία

Οι προϋποθέσεις υπαγωγής ανά κατηγορία και τα παρεχόμενα επενδυτικά κίνητρα έχουν ως εξής:

Κατηγορία	Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ)	Συνολικός προϋπολογισμός	Κίνητρα (διαζευκτικά ή σωρευτικά)
Στρατηγικές Επενδύσεις 1	τουλάχιστον 120 νέες ΕΜΕ	άνω των ΕΥΡΩ 100 000 000	- Κίνητρα χωροθέτησης - Σταθεροποίηση φορολογικού συντελεστή - Ταχεία αδειοδότηση
Στρατηγικές Επενδύσεις 2	τουλάχιστον 100 νέες ΕΜΕ	άνω των ΕΥΡΩ 40 000 000	- Φορολογικά κίνητρα - Ταχεία αδειοδότηση - Ενίσχυση δαπανών
Στρατηγικές Επενδύσεις 2 στον τομέα της βιομηχανίας	τουλάχιστον 75 νέες ΕΜΕ	άνω των ΕΥΡΩ 30 000 000	- Φορολογικά κίνητρα - Ταχεία αδειοδότηση - Ενίσχυση δαπανών
Στρατηγικές Επενδύσεις 2 εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων	τουλάχιστον 50 ΕΜΕ	άνω των ΕΥΡΩ 25 000 000	- Φορολογικά κίνητρα - Ταχεία αδειοδότηση - Ενίσχυση δαπανών
Εμβληματικές Επενδύσεις από διακεκριμένες διεθνούς φήμης νομικές οντότητες	Ανεξαρτήτως ορίου	Ανεξαρτήτως ορίου	- Κίνητρα χωροθέτησης - Φορολογικά κίνητρα - Ταχεία αδειοδότηση - Ενίσχυση δαπανών
Εμβληματικές Επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας	τουλάχιστον 200 ΕΜΕ	άνω των ΕΥΡΩ 200 000 000	- Κίνητρα χωροθέτησης - Φορολογικά κίνητρα - Ταχεία αδειοδότηση - Ενίσχυση δαπανών
Στρατηγικές Επενδύσεις ταχείας αδειοδότησης	τουλάχιστον 30 νέες ΕΜΕ	άνω των ΕΥΡΩ 20 000 000	- Σταθεροποίηση φορολογικού συντελεστή - Ταχεία αδειοδότηση
Αυτοδίκαια εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις: (α) Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, (β) Ευρωπαϊκά Ενεργειακά Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (PCI)	Ανεξαρτήτως ορίου	Ανεξαρτήτως ορίου	- Σταθεροποίηση φορολογικού συντελεστή - Ταχεία αδειοδότηση

Διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης Στρατηγικών επενδύσεων

- Κάθε ενδιαφερόμενος φορέας επένδυσης υποβάλλει προς την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» (Enterprise Greece) αίτηση, η οποία συνοδεύεται από πλήρη φάκελο με τα στοιχεία που, κατ' ελάχιστον, ορίζονται στο νόμο και στα οποία συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, επιχειρηματικό σχέδιο, χρονοδιάγραμμα, ανάλυση προϋπολογισμού και ανάλυση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων της επένδυσης.
- Η Enterprise Greece αξιολογεί και γνωμοδοτεί την επενδυτική πρόταση εντός προθεσμίας 45 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου. Στη συνέχεια, αναρτά τα βασικά στοιχεία του φακέλου και μία επιτελική σύνοψη της επενδυτικής πρότασης σε κατάλληλα διαμορφωμένη πλατφόρμα στον ιστότοπό της και καλεί σε δημόσια διαβούλευση το κοινό και τους συναρμοδίους φορείς. Η διαβούλευση διενεργείται για 15 ημερολογιακές ημέρες. Η τελική γνωμοδότηση της Enterprise Greece διαβιβάζεται στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων, η οποία ακολούθως διαβιβάζει τον εισηγητικό φάκελο στη Συντονιστική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (ΣΕΣΕ).
- Η ΣΕΣΕ είναι αρμόδια για την εξέταση του επενδυτικού φακέλου και τη διατύπωση γνώμης προς τον Πρόεδρο της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (ΔΕΣΕ).
- Ο χαρακτηρισμός ενός επενδυτικού σχεδίου ως Στρατηγικής Επένδυσης και η ένταξή του σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες γίνεται με απόφαση της ΔΕΣΕ, κατόπιν εισήγησης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η ΔΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που ορίζονται στο νόμο, αποφασίζει εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την περιέλευση του εισηγητικού φακέλου στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων. Η απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
- Για την κάλυψη του διοικητικού κόστους διεκπεραίωσης του επενδυτικού φακέλου από την Enterprise Greece απαιτείται η καταβολή διαχειριστικής αμοιβής, που ανέρχεται συνολικά σε 0,1% του συνολικού κόστους της επένδυσης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ΕΥΡΩ 50 000 ούτε να υπερβαίνει τα ΕΥΡΩ 250 000. Το 25% της διαχειριστικής αμοιβής καταβάλλεται με την υποβολή της αίτησης, ενώ το υπολειπόμενο 75% καταβάλλεται πριν από τη συνεδρίαση της ΔΕΣΕ, στην ημερήσια διάταξη της οποίας έχει εισαχθεί προς εξέταση η επενδυτική πρόταση. Σε περίπτωση που τελικά η επενδυτική πρόταση δεν χαρακτηριστεί από τη ΔΕΣΕ ως Στρατηγική επιστρέφεται το 75% του συνόλου της διαχειριστικής αμοιβής.

Υλοποίηση Επένδυσης

- Ο φορέας της επένδυσης οφείλει, εντός 45 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της οικείας απόφασης της ΔΕΣΕ, να υποβάλει προς τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων επενδυτικό και αδειοδοτικό φάκελο με το περιεχόμενο που, κατ' ελάχιστον, ορίζεται στο νόμο.
- Ακολούθως, εντός 60 ημερολογιακών ημερών συντάσσεται Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του φορέα της επένδυσης και του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα της αδειοδοτικής διαδικασίας και υλοποίησης της επένδυσης, τις ειδικότερες υποχρεώσεις του φορέα της επένδυσης καθώς και τις υποχρεώσεις της Διοίκησης αναφορικά με την πρόοδο της αδειοδοτικής διαδικασίας.
- Ο συνολικός χρόνος για την έκδοση όλων των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση μιας Στρατηγικής Επένδυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3 έτη από την ημερομηνία υπογραφής του Μνημονίου Συνεργασίας.

Εποπτεία υλοποίησης της Επένδυσης

- Η αρμοδιότητα εποπτείας της διαδικασίας υλοποίησης των επενδυτικών προτάσεων ανατίθεται στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων.
- Για την παρακολούθηση της υλοποίησης μιας επενδυτικής πρότασης ορίζεται από τον φορέα επένδυσης, ύστερα από έγκριση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ανεξάρτητος χρηματοοικονομικός και τεχνικός ελεγκτής από Ειδικό Μητρώο, που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών Επενδύσεων.
- Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων που ορίζονται στην Απόφαση Χορήγησης Ενισχύσεων και στο Μνημόνιο Συνεργασίας, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες στο νόμο κυρώσεις, ενώ είναι δυνατός ο οριστικός αποχαρακτηρισμός της επένδυσης.

Επίλυση Διαφορών

Προβλέπεται η δυνατότητα επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν από την ερμηνεία και την εφαρμογή του Μνημονίου Συνεργασίας με τον θεσμό της Διαιτησίας. Το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από 3 διαιτητές. Τόπος διεξαγωγής της διαιτησίας ορίζεται η Αθήνα και γλώσσα η ελληνική, εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στο Μνημόνιο Συνεργασίας. Η διαιτητική απόφαση είναι οριστική, αμετάκλητη και αποτελεί τίτλο εκτελεστό.

Άδεια διαμονής και φορολογική αντιμετώπιση στελεχών

- Επιτρέπεται η χορήγηση θεώρησης εισόδου (Visa D) και άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας, με δυνατότητα ανανέωσης για επιπλέον δέκα έτη, σε, κατ' ανώτατο αριθμό, 10 στελέχη των επενδυτικών σχημάτων για όλες τις κατηγορίες Στρατηγικών Επενδύσεων. Τα στελέχη Στρατηγικών Επενδύσεων μπορούν να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, στους οποίους χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση.
- Τα στελέχη που συνδέονται με εργασιακή σχέση με τον φορέα της Στρατηγικής Επένδυσης και δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα, εξαιρούνται από τη φορολόγηση του παγκόσμιου εισοδήματός τους στην Ελλάδα καθώς θεωρείται ότι διατηρούν τη φορολογική κατοικία τους στην αλλοδαπή και υπόκεινται σε φόρο μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος και για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται η εργασιακή σχέση. Όμοια φορολογική αντιμετώπιση ισχύει και για τα εξαρτώμενα τέκνα καθώς και για τους συζύγους ή άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης, στο βαθμό που ο σύζυγος ή το άλλο μέρος δεν ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων

- Αιτήσεις για την ένταξη επενδύσεων στη νέα Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων υποβάλλονται από 25 Μαΐου 2019 έως 31 Δεκεμβρίου 2023.
- Αιτήσεις για την ένταξη επενδύσεων στο προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο Στρατηγικών Επενδύσεων μπορούν να υποβληθούν μέχρι 25 Μαΐου 2019.
- Εκκρεμείς επενδυτικές προτάσεις για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγησή τους από τη ΔΕΣΕ μπορούν, κατόπιν αιτήματος, να υπαχθούν στη νέα Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων.

Επικοινωνία

Κωνσταντίνος Παπακωστόπουλος

Δικηγόρος/Εταίρος – Διαχειριστής

T: + 30 210 60 62 325

E: crapacostopoulos@cpalaw.gr

Έλλη Αμπατζή

Δικηγόρος/Supervising Senior Advisor

T: + 30 210 60 62 325

E : eampatzi@cpalaw.gr

Η παρούσα έκδοση έχει σκοπό να παράσχει στον αναγνώστη γενική ενημέρωση επί των αναφερομένων θεμάτων. Καμία ενέργεια δεν πρέπει να γίνει χωρίς προηγουμένως να ληφθεί κατάλληλη επαγγελματική συμβουλή που θα στηρίζεται στα πραγματικά περιστατικά της κάθε περίπτωσης.

© 2019 Κ. Παπακωστόπουλος & Συνεργάτες, Δικηγορική Εταιρεία, ανεξάρτητο μέλος του διεθνούς νομικού και φορολογικού δικτύου της KPMG. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος